

TALHA KÖSE**Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın dış temasları**

Cumhurbaşkanı [Recep Tayyip Erdoğan](#)'ın hafta başında üç ülkeyi kapsayan seyahati zamanlama açısından oldukça kritik bir döneme denk geldi. Erdoğan Soçi'de [Rusya](#) Devlet Başkanı Putin ile görüştü, ardından temaslarda bulunmak üzere Kuveyt ve [Katar](#)'a geçti. Zamanlamanın bu denli kritik olmasının iki temel nedeni var: İlk olarak özellikle [Suudi Arabistan](#)'da Velihaht Prens Muhammed bin Selman'ın iktidar mücadelesinde aldığı iç ve dış siyasi riskler ve bu risklerin olumsuz sonuçları bölge ülkelerinde yoğun kaygılara neden oldu. İkinci neden ise özellikle Rusya ile [Suriye](#)'nin geleceğine dair [Astana](#) sürecinde varılan mutabakatın kalıcı olması için bazı adımların acil olarak atılmasının zorunlu hale gelmesidir.

S. Arabistan'da Muhammed bin Selman'ın kendi iktidarını pekiştirmek için özellikle İran karşıtı ittifak oluşturma iddiası ile bölgede neden olduğu gerilim ve kutuplaşma söylemi, bu kutuplaşmanın dışında kalmaya çalışan Türkiye, Katar ve Kuveyt gibi aktörleri de zor durumda bıraktı. Hanedan içinde yolsuzluk bahanesi ile etkili siyasi ve ekonomik aktörleri gözaltına alan ve diğer etkili aktörlere gözdağı veren Muhammed bin Selman bir yandan da Lübnan, Filistin, Bahreyn ve Yemen üzerindeki siyasi ve askeri baskısını artırdı. Öte yandan bu krizin parçası olmak istemeyen Kuveyt, Katar ve Irak gibi aktörler de oldubitti ile istemedikleri bir savaşa sürüklenmekten dolayı tedirginlik duymakta. Bütün bu gelişmeler bölgesel bir savaş ihtimalini artırdı. [Türkiye](#) daha önce Katar krizinde olduğu gibi bu kutuplaşma ve bölge ülkelerini zoraki Suud-Birleşik Arap Emirlikleri yörüngesine sokma çabasını engellemek için ön alıcı hamleler yapmaya çalışıyor.

Seyahatlerin zamanlamasını önemli kılan ikinci neden ise Rusya ile Astana süreciyle özellikle Suriye konusunda yakalanan ortak çalışma perspektifi devam ettirilerek Suriye'de kalıcı siyasi çözümün bulunmasına dair varılan fikir birliği idi. Suriye'de istikrara yönelik olarak atılan adımların siyasi mecraaya taşınması önemli bir aşamanın geçilmiş olduğunu işaret ediyor. Ancak Suriye'deki mevcut kırılğan statükonun sürdürülmesi oldukça zor. Türkiye ile Rusya arasında özellikle PYD konusundaki fikir ayrılığı mevcut statükonun devamı açısından riskler oluşturuyor. İki ülke liderleri bu fikir ayrılıklarını yönetebilmek için temaslارını sıklaştırdı. Astana süreci ile stratejik bir konuda İran ve Rusya ile çalışabilir duruma gelen Türkiye ise bu süreçle Suriye ve Irak'ta kalıcı bir istikrarın oluşması konusundaki çabalarını sürdürmekte. Özellikle Rusya'nın PYD konusunda tavrında meydana gelebilecek bir değişiklik Türkiye'nin güvenliği açısından kabul edilmesi zor bir noktaya varabilir. Astana sürecinde ortaya çıkan üçlü mutabakat çeşitli şekillerde test edilecektir. Üç ülkenin bu testi başarılı bir şekilde aşması hem bu üç ülke ilişkileri hem de bölge güvenliği açısından oldukça önemlidir. Türkiye'nin diplomatik çabaları bu tarz fikir ayrılıklarının önünü almaya ve muhtemel yol kazalarını önlemeye yöneliktir.

Ekonomiyi güçlendirmek

Hem Katar ve Kuveyt hem de Rusya seyahatlerini Türkiye açısından önemli kılan diğer bir konu ise Türkiye'nin yakın zamanda tecrübe edebileceği ekonomik kuşatılma ve istikrarsızlaştırılmaya karşı direncini artırma çabasıdır. Türkiye'ye karşı harekete geçirilen ve ülkeyi topyekûn istikrarsızlaştırma konusunda başarısız olan PKK, DEAŞ terör eylemleri, 15 Temmuz darbe girişimi ve öncesinde FETÖ tarafından yapılmaya çalışılan birçok eylem hükümeti etkisizleştirme konusunda başarısız oldu. Türkiye yakın dönemde ekonomisi üzerinden yapılacak bazı manipülasyonlarla köşeye çıkıştırılmak istenecektir. Bu hamlelerin bilincinde olan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile Katar ve Kuveyt arasındaki ekonomik ilişkileri daha da derinleştirerek ülkenin ekonomik kırılma risklerini azaltmaya çalışmaktadır.

Kuveyt ve Katar ile sanayi, ticaret, tarım, bankacılık, teknoloji ve eğitim alanlarında çok sayıda anlaşma ve iş birliği metnine imza atıldı. Rusya ile de benzer şekilde turizm, ticaret ve enerji alanlarında iş birliği imkânları artırılmaya çalışılıyor. **Türkiye daha önceki tecrübelerine de dayanarak ekonomisini ulusal güvenliğinin ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirmekte ve bu konudaki manipülasyonlara karşı daha dirençli hale gelme çabası içindedir.** Uluslararası ambargolardan ekonomisi olumsuz etkilenen Rusya da ekonomik kuşatmayı Türkiye ve diğer aktörlerle ortak çalışmalarını artırarak aşmaya çalışıyor. Kazan-kazan prensibine göre tasarlanan bu hamleler tüm bu aktörlerin dış ekonomik şoklara karşı dayanıklılığını artıracaktır.

İç siyasette terörle mücadele ve devletin yeniden yapılandırılması gibi konularla uğraşan hükümet bir yandan da kendisini yakından ilgilendiren dış sorunları takip ediyor. Suriye'de devam etmekte olan iç savaşın çözüm yönüne evrilmesi çabası, S. Arabistan'da devam etmekte olan taht kavgasının bölge siyaseti ve güvenliğine olumsuz etkilerinin yönetilmesi ve yaklaşmakta olan ekonomik şoklara karşı ön alıcı hamlelerin yapılma çabası Türkiye'nin Rusya, Katar ve Kuveyt ile diplomatik temaslarının temel hedefi idi.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Bağımsızlık referandumunda ortak pozisyonlar, farklı çıkarlar (23.9.2017)**
- > **Türkiye-İran ilişkilerinde güven sorunu (9.9.2017)**
- > **Katar'ın tecridi ve Ortadoğu'da tektipçilik dayatması (10.6.2017)**

SABAH

